

Петро МИКИТЮК,

д-р. екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

Юлія МИКИТЮК

д-р. філософії, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Активне поширення цифрових технологій суттєво трансформує підходи до організації та управління діяльністю підприємств. Розвиток інформаційних систем, аналітичних інструментів і цифрових сервісів сприяє зміні традиційних моделей управління, орієнтуючи підприємства на використання інноваційних методів прийняття управлінських рішень. У цих умовах зростає значення цифрових платформ як інструментів інтеграції бізнес-процесів, обробки інформації та забезпечення ефективної взаємодії між структурними підрозділами підприємства. Перехід підприємств до використання цифрових платформ забезпечує можливість оптимізації управлінських процедур, підвищення швидкості обробки інформації та формування нових підходів до координації діяльності. Водночас цифровізація управлінських процесів створює передумови для активізації інноваційного розвитку підприємств, що потребує формування відповідних механізмів управління, здатних забезпечити адаптацію до динамічних змін технологічного середовища.

Використання цифрових технологій у системі управління сприяє формуванню нового типу управлінських рішень, що ґрунтуються на оперативному аналізі значних обсягів даних та використанні сучасних інформаційно-аналітичних інструментів. «Це дає змогу підвищити обґрунтованість управлінських дій, зменшити рівень невизначеності та забезпечити більш точне

прогнозування результатів діяльності підприємства, у таких умовах управлінські рішення набувають більш гнучкого характеру та орієнтуються на швидке реагування на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища» [1].

Водночас інновації перестають розглядатися як окремі епізодичні заходи і поступово стають системною складовою розвитку підприємства. Їх інтеграція у всі сфери діяльності забезпечує модернізацію виробничих, організаційних та управлінських процесів, сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів і створює умови для формування стійких конкурентних переваг. Системний характер інноваційної діяльності дозволяє підприємству забезпечувати безперервний розвиток та адаптуватися до технологічних змін, що є важливою умовою довгострокової результативності управління.

Ефективність управління розвитком підприємства значною мірою визначається рівнем сформованості його інноваційного потенціалу, який виступає основою для впровадження нових технологій та удосконалення управлінських процесів. Інноваційний потенціал підприємства формується під впливом сукупності ресурсів і можливостей, що забезпечують здатність до генерування та реалізації інноваційних рішень. У цьому контексті важливого значення набуває збалансований розвиток кадрових, інформаційних та технологічних ресурсів, що створюють основу для ефективного функціонування системи управління (табл. 1).

Таблиця 1

Складові інноваційного потенціалу підприємства в умовах цифрової трансформації

Складова інноваційного потенціалу	Характеристика	Значення для управління розвитком підприємства
Кадрові ресурси	Професійні знання, навички, досвід персоналу, здатність до інноваційної діяльності	Забезпечують генерацію нових ідей та впровадження інноваційних рішень

Складова інноваційного потенціалу	Характеристика	Значення для управління розвитком підприємства
Інформаційні ресурси	Сукупність даних, інформаційних систем і баз знань	Сприяють прийняттю обґрунтованих управлінських рішень
Технологічні можливості	Рівень технічного забезпечення та використання сучасних цифрових технологій	Визначають швидкість і ефективність впровадження інновацій
Цифрова компетентність персоналу	Рівень володіння цифровими інструментами та технологіями	Забезпечує ефективне використання цифрових платформ
Управління знаннями	Система накопичення, збереження та поширення знань	Сприяє безперервному розвитку підприємства та підвищенню інноваційної активності

Джерело. Складено на основі [2]

Кадрові ресурси відіграють провідну роль у формуванні інноваційного потенціалу, оскільки саме персонал є носієм знань, професійних компетенцій і здатності до впровадження інновацій. Важливою умовою підвищення результативності управління є розвиток цифрової компетентності працівників, що передбачає володіння сучасними інформаційними технологіями, навичками роботи з цифровими платформами та аналітичними системами. Поряд із цим зростає значення інформаційних ресурсів, які забезпечують накопичення, обробку та використання даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Технологічні можливості підприємства визначають рівень готовності до впровадження інновацій та використання сучасних цифрових рішень у виробничих і управлінських процесах. Водночас особливу роль відіграє система управління знаннями, яка сприяє накопиченню досвіду, поширенню нових ідей та підвищенню рівня організаційного навчання. Узгоджений розвиток зазначених складових забезпечує формування стійкого інноваційного потенціалу

підприємства та створює передумови для його ефективного функціонування в умовах цифрової трансформації.

Використання інноваційних механізмів управління підвищує адаптивність підприємства до змін зовнішнього середовища та рівень його конкурентоспроможності. Це забезпечується завдяки впровадженню стратегічного планування, застосуванню цифрових аналітичних систем, автоматизації управлінських процесів та оперативному реагуванню на ризики. «Такий підхід дозволяє підприємству своєчасно коригувати управлінські рішення та підтримувати стабільність функціонування» [3].

Запровадження комплексної системи інноваційного управління сприяє забезпеченню сталого розвитку підприємства та підвищенню ефективності його діяльності в умовах цифровізації економіки. Це досягається через інтеграцію інновацій у всі ключові бізнес-процеси, регулярну оцінку результатів управлінських рішень, підвищення продуктивності праці та формування довгострокової стійкості підприємства до зовнішніх викликів. Інноваційні механізми управління виступають ключовим інструментом забезпечення розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації, оскільки дозволяють підвищити ефективність управлінських рішень, рівень адаптивності та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Микитюк П., Микитюк Ю. Механізм управління інноваційним розвитком банків в умовах цифрової трансформації. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 4. С.710-720. DOI: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/issue/view/94>
2. Микитюк П., Микитюк Ю. Інвестиційний менеджмент: підручник: Тернопіль. «Університетська думка». 2025. 320 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/56768>
3. Микитюк П., Крисько Ж., Овсянюк-Бердадіна О., Микитюк Ю., Микитюк В. Інноваційний розвиток підприємства: підручник/за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 320 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49869>